

Wekerle a polgárság felszabadításáért.

*

A fővárosi törvény nem készült el, nem is készülhet el arra az időre, amikor Budapest polgárainak újból meg kell választania az ő képviselőtestületét. Általánossá lett az a meggyőződés, hogy azok a választások, amelyek a mai törvény alapján szervezik a törvényhatóságot, nem fejezik ki a nép akaratát, sőt egyenesen meghamisítják. Könnyen elképzelhető tehát az, hogy a főváros népe valóságos elkeseredéssel gondol rá, hogy megint meg kell ismételnie a régi hitvány komédiát. Ne kutasuk ezuttal, hogy a törvény elkészültét mi késlelteti és ne találgassuk, hogy abban az új törvényben mennyi lesz a reform és milyen lesz a reform, csak konstatáljuk azt, hogy a fővárosi törvényhatóságnak a mai törvény alapján való megújítása a szó szoros értelmében képtelenség, mert a polgárságot arra kényszeríti, hogy a maga meggyőződését lábbal tiporja. Ne kutasuk azt sem, hogy vajjon az új törvény a törvényhozás tagjait az általános titkos szavazással fogja-e megválasztani, s hogy alkalmat fog-e adni arra, hogy itt, ahol a nemzetiségi aggodalmak nem szolgálhatnak sem akadályul, sem kifogásul, a népakarat igazi megszólaltatásával próbát tegyenek. Csak konstatáljuk azt, hogy a főváros népe kénytelen egy elavult, általánosan rossznak mondott, egyenesen károsnak vallott rendszert a maga hozzájárulásával újból szankcionálni.

Ez ellen száll most sikra Wekerle Sándor és vele az ő vezetése alatt álló Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör. És mivelhogy a dolgon magán nem változtathat, legalább annak a szellemnek ront neki, amely a régi fővárosi törvény kegyelméből a fővárost kiszolgáltatja a klikkeknek, s a főváros igazgatását megnyomorítja a «kéz kezét mos» rendszerrel. A klikkek gazdálkodása, garázdálkodása ellen már is sikerrel küzdenek a külvárosi demokrata szervezetek, sőt egyenesen a terézvárosi demokrata szervezet érdeme az, hogy a fővárosnak rabtartóitól való megszabadítása megkezdődhetett. De e küzdelem súlyát emeli, s a csatamezőt kiterjeszti az, hogy a régi belváros is a város felszabadítóinak sorakozik, s hogy a polgárság felszabadítóinak élére Wekerle Sándor áll. Az a felhívás, amelyet a Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör a fővárosi választások dolgában szétküldött, valóságos harci proklamáció a gyámság, a kiskoruság, az önkormányzati paródia ellen. Amikor a demokrácia szükségessége már nem megy magától értetődő szükségesség számba, amikor a demokrata jelzón bátran gunyolódnak: a népakarat érvényesülésének minden híve csakis örömmel köszönheti Wekerle Sándort a demokrata mozgalom vezérkarában. Annál is inkább, mert sajnos: a «polgárság felszabadítását» szükségesnek tartó körök jórészt bátortalanok, és buzdításra szorulnak. Ha azt fogják látni, hogy az olyan kipróbált államférfi, az állam szükségességeit ismerő olyan politikus, amelyen Wekerle, velük megy s az ő harckészségüket buzdítja: akkor a klikkek ellen való sorakozást ők is nemcsak kívánatosnak, hanem egyenesen kötelességnek fogják tartani.

A demokrata mozgalom intézői jól tudják, hogy nagyon sok olyan érvényesülésre vágyakozó elem csatlakozik hozzájuk, amelynek a demokrácia is csak eszköz a szereplésre és a felül maradásra, s amely a multjának hamarosan eltakarított romjai helyére demokrata jelszavakból a maga jövődjének várát építi. Azt az egyet azonban bizonyosra vehetik, hogy Wekerle Sándor nem ezek közé tartozik. Neki a maga szabadelvű politikai meggyőződéséről nem kell előbb tanuvallomást tenni, és neki a demokratság nem szerezhethet új érvényesülést. Sőt talán egyenesen bizalmatlanságot kelt ellene olyan körökben, amelyek melléje sorakoztak politikai sikerei folytán, de a világért nem osztoznának azokban a nézeteiben, amelyek a demokrata-kör fölhevítésében megszólalnak.

Nagyobb körre terjedt ki tehát a fővárosnak a klikkek alól való emancipálására való törekvés. A kerületek sorban magukénak vall-

ják. Milyen kár, hogy a diadalának utjába áll a lehetetlen fővárosi törvény, amelyet évek óta reformálnak, s amely mégis változatlanul marad! Hanem azért az őszi városi választás elé érdeklődéssel nézhet a főváros népe.

*

A Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör fölhevítéséből közöljük a következő részt:

Csak egy zászló van, mely a szabad polgárok kezébe illik: a demokrácia zászlaja. Csak egy szervezet van, mely nem konfiskálja önző célok számára az egyén politikai jogát: a demokrácia szervezete. Csak egy szellem van, mely győzhetlenné teheti a polgárság erejét, meglevő jogainál magasabbra helyezheti önértékét és meglevő befolyásának határain túl terjesztheti jogos igényeit: a demokrácia szelleme. Legyen vége a gyámságnak és a hagyományos kiskorúságnak. Legyen vége az önkormányzati paródiának. Legyen vége a «kéz kezét mos» rendszerének. És legyen vége mindenekelőtt annak a méltatlan helyzetnek, melybe az ország szive, a nemzet fővárosa, a saját polgárságának kisszerű viselkedése, önmagát háttérbe szorító féltékenysége, és mindent elpaktáló szűkkeblősége miatt jutott. A Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör bizalommal fordul a választó polgársághoz és bizalommal szólítja az ébredésre és a tettek mezejére. Kezében a demokrácia zászlaját lobogtatja s aki e zászló alá esküszik, az már nemcsak harcosa, hanem tényezője is annak az átváltozásnak, mely nemcsak a polgári szabadságok összességét jelenti, hanem a polgárság felszabadítását is minden járszalag nyüge alól. Szervezkedésre szólítja fel a választó polgárságot, de nem a személyes érdekek, nem a jogosulatlan ambíciók szolgálatában, hanem a független polgári jogok és az önzetlen kötelességteljesítések kultuszában. Jelszava, hogy: félre minden olyan egyéni és anyagi érdekekkel, melyekért sokszor a lelket és az egészséges közszellemet kell áruba bocsátani! Jelszava: inkább álljon a választó polgár egyedül, a maga független meggyőződésével, mintsem olyan kötelékben, melyben csak üres számmá válik — és még sem számít semmit. A demokrácia zászlajával kezében, a Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör elszántan megy a harcba s nem fél a harcnak esélyeitől. Mert aki önzetlenül, és csak a közjóért, s csak a mások jogaiért és érdekeiért harcol, annak nincs, mert nem lehet veszteni valója. S mindenki, aki e zászló alatt velünk harcol, győzhetetlen, s aki győzhetetlen, annak végre is győznie kell!